

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 2. februar 2021

Sak

2020/0342 Ormestad Motorbåtforening – org.nr. 991 625 224 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Åse Gustavsen

Sakens bakgrunn

Ormestad Motorbåtforening (klager) søkte 28. august 2019 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2018. Søknadsbeløpet gjaldt et kompensasjonsbeløp på 29 075 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 2. desember 2019, med den begrunnelse at søknadsgrunnlaget inneholder kostnader forbundet med å eie og drifte båt, som anses for å være privatøkonomiske interesser og et behov av privat karakter som ikke gis kompensasjon, jf. forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften) § 3 tredje ledd bokstav d.

Klager påklaget vedtaket 12. desember 2019. Klager viser til at foreningen holder til i Ormestadvika i Sandefjord, som er et populært rekreasjonsområde for bading, fiske og andre friluftaktiviteter. Anlegget er ifølge klager tilgjengelig for nærmiljøet og andre som ønsker å benytte seg av det. Bryggene er ulåste og åpne for publikum, og den ytterste bryggen er en vel anvendt fiskeplass gjennom hele sommersesongen. Klager opplyser at bryggene for øvrig brukes til bading, soling og annen sosial aktivitet, og det er åpent for gjestende båter. På krankaien er det anlagt stupebrett, og klager forsøker å begrense bruk av kran i helger for å tilrettelegge for andre aktiviteter. Klubbhuset/vaktboden blir blant annet benyttet av det lokale vellaget i tillegg til klagers egne aktiviteter, og toalettfasilitetene er tilgjengelige for badegjester, skoleklasser og lokale barnehager.

Oslofjorden Båteierunion har også sendt klage på vegne av klager. Oslofjorden Båteierunion viser til at organisasjonen tidligere har sendt inn en høringsuttalelse vedrørende de gjeldende endringene i forskriften, og at de anbefalte klager å sende inn søknad. Klager har godkjent registrering i Frivillighetsregisteret, og har dermed fått sin driftsform godkjent som frivillig arbeid. En båtforening blir drevet på ideelt grunnlag, og medlemmer i en båtforening er medlemmer nettopp der fordi de har båt og er interessert i det maritime. Det vises til at det ikke er forskjell mellom medlemmer i en båtforening og en fotballklubb. Vurderingen som er gjort må være begrunnet i en misforståelse og feiltolkning av driftsformene i en marina

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

og en forening. Det henvises til høringsuttalelsen for utfyllende begrunnelse. Det fremgår der at båtforeninger blant annet organiserer, utvikler og fremmer interessen for maritim aktivitet og friluftsliv, samt ivaretar kystlinjen og kyststier som allmennheten bruker. Foreningene har opparbeidede plasser med benker og bord som benyttes, og det er fiskemuligheter fra brygger og kaianlegg. I tillegg bruker Sjøvett-kampanjer, ungdomsaktiviteter og sjøspeidere båtforeningenes fasiliteter, og noen båtforeninger er også beredskapshavner. Arbeidet i foreningene blir utført på dugnad. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak, og har oversendt klagen med innstilling 5. mai 2020 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen med merverdiavgiftskompensasjon er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet, og den skal kompensere for kostnader frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav d at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon til virksomheter «som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter».

Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden, dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres «gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon». Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.

Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for «kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd».

Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av «totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Ormestad Motorbåtforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

I sin egenerklæring i søknaden om merverdiavgiftskompensasjon for året 2018, skriver foreningen at «Ormestad Motorbåtforenings formål er å forestå driften av det kommunale friareal i Ormestadvika og tilrettelegge for å oppnå best mulig forhold på stedet for båtfolk, herunder drift og vedlikehold av båtkran, bryggeanlegg, vaktbu og opplagsplass. Foreningen har som målsetting å bibeholde et godt maritimt miljø i Ormestadvika og i størst mulig grad unngå sjenanse for de nærliggende beboere.»

Årsregnskapet til klager viser at en betydelig del av kostnadene til klager er til drift av vaktbu, drift og vedlikehold av bryggen og kranen og lønn til kranmenn. Ifølge årsberetningen har opplagsplassen blitt vedlikeholdt og strømforsyningskabel, lamper og utriggere knyttet til brygge er etablert eller skiftet ut. Kostnadene til klager gjelder først og fremst medlemmenes interesse i blant annet å ha vedlikeholdte båtplasser, vakthold og utstyr, og anlegg for vår- og vinterutsett for sine privateide båter.

Frivillige organisasjoner kan få merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 første ledd, men etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d) faller «virksomhet som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter» utenfor kompensasjonsordningen.

I høringsnotat til gjeldende forskrift § 3 bokstav d), pkt. 2.4.2, er det uttalt at:

«Kostnader forbundet med å eie og drifte en båt herunder kostnader med båtplass anses for å være av privatøkonomisk interesse og et behov av privat karakter. En båtforening som disponerer friareal som ikke er åpen for allmennheten skal ikke motta kompensasjon. En båtforening kan imidlertid motta kompensasjon for kostnader knyttet til den øvrige virksomheten i foreningen så lenge kravene i forskriften er oppfylt. Tilsvarende skal en båtforening som legger til rette for aktivitet i sjøen ved at ikke-medlemmer også kan bruke området kunne søke kompensasjon for kostnader som ikke er knyttet til å tilby båtplasser til medlemmer.»

I lys av ordlyden i forskriften § 3 bokstav d) og uttalelsen i høringsnotatet, er Lotterinemnda er av den oppfatning at foreningens kostnader knyttet til drift av vaktbu, drift og vedlikehold av bryggen og kranen, lønn til kranmenn, vedlikehold av båtplasser, vakthold og utstyr, og anlegg for vår- og vinterutsett av båter kostnader som er forbundet med å eie og drifte båt. Kostnader av denne typen anses normalt å være av privat karakter som ikke gir grunnlag for merverdiavgiftskompensasjon. At slike kostnader kan gi visse positive ringvirkninger for andre enn organisasjonens medlemmer, som for eksempel vedlikehold av havneområdet, endrer ikke på dette. Lotterinemnda viser til sammenligning til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/266.

Klager skal i søknadsgrunnlaget gjøre avgrensinger for kostnader knyttet til å eie og drifte båt, som er kostnader av privat karakter etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d. Det følger av forskriften § 5 niende ledd at klager selv skal foreta en avgrensning i søknaden for virksomhet som faller utenfor kompensasjonsordningen. Som det videre fremgår av forskriften § 7, skal søknadsbeløpet da beregnes på grunnlag av totale driftskostnader etter avgrensninger i søknadsgrunnlaget, slik dette er oppstilt i § 6, herunder bokstav a, jf. § 3 tredje ledd, og etter fradrag som angitt i § 7 andre ledd.

Klager har ikke foretatt en avgrensning gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer for kostnader av privat karakter, jf. forskriften § 5 niende ledd, og kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden, jf. forskriften § 5 niende ledd tredje punktum. Lotterinemnda er enig med tilsynet i at søknaden på denne bakgrunn skal avslås i sin helhet.

På vegne av klager gjør Oslofjorden Båteierunion gjeldende at det gjøres forskjell på de ulike områdene av frivillig virksomhet, og at det utgjør forskjellsbehandling at fotballklubber gis merverdiavgift. Lotterinemnda bemerker at i alle tilfeller hvor det søkes om merverdiavgiftskompensasjon, må vilkårene i forskriften være oppfylt. Dette gjelder for samtlige søkere, uavhengig av hva slags type forening som søker. Det må i den enkelte sak utføres en konkret vurdering, og utfallet av søknaden vil bero på om forskriftens krav er oppfylt. Sentralt i denne vurderingen er om den enkelte forenings kostnader omfattes av ordningen, eller faller utenfor ordningen, jf. forskriften § 3 bokstav d. Dersom søker har kostnader som faller utenfor ordningen må det foretas en avgrensning i henhold til forskriften § 5 niende ledd. Lotterinemnda bemerker for øvrig at klager ikke har vist til konkrete saker fra Lotteritilsynet eller Lotterinemnda som kan tale for at klager har blitt utsatt for usaklig forskjellsbehandling. Lotterinemnda finner at klagers anførsel om forskjellsbehandling ikke kan føre frem. Det vises for øvrig til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/349, hvor Lotterinemnda gjennomgår Lotteritilsynets praksis i søknader om merverdiavgiftskompensasjon fra andre typer frivillige organisasjoner. I denne saken konkluderte Lotterinemnda med at den båtforeningen som saken gjaldt ikke var utsatt for usaklig forskjellsbehandling.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk